

ADVIES Nr. 1.490

Zitting van maandag 19 juli 2004

Gelegenheidsarbeid in land- en tuinbouw - Ontwerp van koninklijk besluit

x   x   x

2.083-1

ADVIES Nr. 1.490

Onderwerp : Gelegenhedsarbeid in land- en tuinbouw - Ontwerp van koninklijk besluit

---

De heren F. VANDENBROUCKE, minister van Werk en Pensioenen, en R. DEMOTTE, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, hebben bij brief van 26 mei 2004 het advies van de Raad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit houdende wijziging van artikel 8 bis, tweede lid van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het ontwerp van koninklijk besluit wil de lastenverlaging die nu al geldt, uitbreiden tot werknemers die via een uitzendbureau tewerkgesteld worden. Daarnaast wordt het aantal dagen waarop de werkgever in de land- of tuinbouw een beroep kan doen op gelegenhedsarbeid, niet langer begrensd. Gelegenhedsarbeid zou ook worden toegestaan in de champignonteelt.

De Raad werd verzocht zich daarover spoedig uit te spreken daar het koninklijk besluit op 1 juli 2004 in werking zou treden.

De bespreking ervan werd toevertrouwd aan de commissie Sociale Zekerheid.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 19 juli 2004 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INLEIDING

De heren F. VANDENBROUCKE, minister van Werk en Pensioenen, en R. DEMOTTE, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, hebben bij brief van 26 mei 2004 het advies van de Raad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit houdende wijziging van artikel 8 bis, tweede lid van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het ontwerp van koninklijk besluit wil de lastenverlaging die nu al geldt, uitbreiden tot werknemers die via een uitzendbureau tewerkgesteld worden. Daarnaast wordt het aantal dagen waarop de werkgever in de land- of tuinbouw een beroep kan doen op Gelegenheidsarbeid, niet langer begrensd. Gelegenheidsarbeid zou ook worden toegestaan in de champignonteelt.

De Raad werd verzocht zich daarover spoedig uit te spreken daar het koninklijk besluit op 1 juli 2004 in werking zou treden.

Ondertussen hebben zowel het paritair comité nr. 144 voor de landbouw als het paritair comité nr. 145 voor het tuinbouwbedrijf een advies uitgebracht over de genoemde problematiek.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Inleiding

De Raad heeft kennis genomen van het ontwerp van koninklijk besluit houdende wijziging van artikel 8 bis, tweede lid van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Ondanks het feit dat het koninklijk besluit op 1 juli 2004 in werking had moeten treden, heeft hij zich extra tijd gegund om dieper op de zaak te kunnen ingaan, gezien de belangrijkste doelstelling van de ontwerp tekst, namelijk ervoor zorgen dat voortaan een beroep kan worden gedaan op de diensten van uitzendbureaus om gelegenheidswerknemers ter beschikking te stellen van de land- en tuinbouwsector.

Aangezien de problematiek vooral van belang is voor het paritair comité nr. 144 voor de landbouw en het paritair comité nr. 145 voor het tuinbouwbedrijf, heeft de Raad het in eerste instantie opportuun geacht naar de respectieve adviezen van die paritaire comités te informeren.

Hij merkt op dat hij de voornoemde adviezen grotendeels onderschrijft en dat hij het ontwerp van koninklijk besluit in het licht van die adviezen beoordeelt.

Hoewel hij net als de betrokken paritaire comités zijn instemming betuigt met het ontwerp van koninklijk besluit, formuleert hij toch een aantal fundamentele opmerkingen met betrekking tot de inhoud ervan.

De Raad wijst erop dat die opmerkingen noodzakelijkerwijs een aanpassing van de ontwerp tekst met zich zullen meebrengen en dringt erop aan dat die aanpassingen onverwijld worden aangebracht.

B. Standpunt van de Raad over de inhoud van het ontwerp van koninklijk besluit

De Raad heeft het ontwerp van koninklijk besluit aandachtig onderzocht en onderschrijft in het algemeen de doelstellingen die eraan ten grondslag liggen.

Net als de betrokken paritaire comités formuleert hij met betrekking tot de inhoud van het ontwerp van koninklijk besluit een aantal fundamentele opmerkingen over de rol van de uitzendsector inzake Gelegenheidsarbeid, de beperking van Gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouwsector en het beroep dat op Gelegenheidswerknemers wordt gedaan in de champignonteelt.

1. Rol van de uitzendsector inzake Gelegenheidsarbeid

De Raad constateert dat de eerste wijziging waarin het ontwerp van koninklijk besluit voorziet, betrekking heeft op de rol van de uitzendsector inzake Gelegenheidsarbeid.

Die wijziging in de regelgeving houdt verband met het feit dat de landbouwsector en de tuinbouwsector grote moeilijkheden hebben om personen te vinden die als Gelegenheidswerknemers willen werken. Vandaag is het zo dat de werkgevers die onder de betrokken sectoren ressorteren, de Gelegenheidswerknemers onder een voordelige parafiscale regeling kunnen tewerkstellen, maar die werkgevers moeten zelf instaan voor de indienstnemingen en alle daarmee gepaard gaande administratieve formaliteiten.

Het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat vanaf 1 juli 2004 Gelegenheidswerknemers onder dezelfde voordelige regeling kunnen worden tewerkgesteld via uitzendbureaus.

In het algemeen gaat hij akkoord met de terbeschikkingstelling van Gelegenheidswerknemers door uitzendbureaus, mits het gaat om het creëren van een extra kanaal voor de indienstneming van Gelegenheidswerknemers zonder dat de werkgevers met te zware administratieve lasten worden opgezadeld.

Hij formuleert evenwel een opmerking ten aanzien van dat punt.

De Raad wijst erop dat de indienstneming van Gelegenheidswerknemers door uitzendbureaus geen negatieve gevolgen mag hebben voor die werknemers, vanwege het feit dat er verschillende paritaire comités bij betrokken zijn.

Hij dringt er bij de betrokken paritaire comités op aan dat de toewijzing van gelegenhedswerknemers aan het ene of het andere paritair comité, niet gebeurt ten koste van een aantal rechten die deze werknemers hebben verkregen.

De Raad stelt dan ook voor dat de gelegenhedswerknemers die in dienst worden genomen door een uitzendbureau, onder het paritair comité voor het uitzendbureau zouden ressorteren en dat een eventueel verlies van rechten van die werknemers wordt vermeden. Zij moeten de rechten die zij in de verschillende sectoren hebben verkregen, integraal kunnen genieten.

De Raad herinnert aan het beginsel dat een paritair comité niet boven een ander mag worden gesteld en nodigt de betrokken sectoren derhalve uit een passende oplossing uit te werken om de rechten en sociale voordelen van de gelegenhedswerknemers te beschermen.

2. Garanties voor het behoud van de tewerkstelling van reguliere werknemers

Hoewel de Raad in het algemeen instemt met de doelstelling van het ontwerp van koninklijk besluit, namelijk tegemoetkomen aan behoeften inzake arbeidskrachten waarin tot nog toe niet is voorzien, en de indienstneming van gelegenhedswerknemers vergemakkelijken zonder aan de werkgevers te zware administratieve lasten op te leggen, wijst hij er toch op dat deze wijziging in de regelgeving geen afbreuk mag doen aan de tewerkstelling van reguliere werknemers in de betrokken sectoren.

Hij wil dan ook dat zoveel mogelijk wordt vermeden dat de reguliere arbeid wordt verdrongen door gelegenhedsarbeid en vindt het noodzakelijk dat daartoe extra garanties worden ingebouwd.

a. Evaluatie van de ontwikkeling van de tewerkstelling

De Raad merkt in eerste instantie op dat de betrokken paritaire comités er zich toe hebben verbonden de ontwikkeling van de tewerkstelling in de land- en tuinbouwsector om de zes maanden te evalueren. Hij steunt die demarche.

De eigenlijke evaluatie zou betrekking hebben op de ontwikkeling, in de betrokken sectoren, van de tewerkstelling van reguliere werknemers, seizoen- en gelegenhedswerknemers alsook van werknemers die door uitzendbureaus ter beschikking worden gesteld.

Daartoe moeten de betrokken sectoren kunnen controleren wat de verhouding is tussen het aantal gelegenhedswerknemers die via uitzendbureaus of via een ander kanaal tewerkgesteld worden.

Met het oog op het behoud en de aanmoediging van de tewerkstelling van reguliere werknemers in de betrokken sectoren, en gezien de huidige onzekerheid over de impact van de invoering van die nieuwe maatregel, dringt hij er bovendien op aan dat het koninklijk besluit waarover zijn advies wordt ingewonnen, in eerste instantie voor een bepaalde duur, namelijk tot 30 juni 2006, in werking zou treden.

Nadien zou kunnen worden overwogen het koninklijk besluit voor onbepaalde tijd te verlengen indien de evaluatie van de maatregel positief uitvalt wat de ontwikkeling van de tewerkstelling in de geviseerde sectoren betreft.

Bijgevolg vraagt de Raad dat de tekst van het ontwerp van koninklijk besluit wordt aangepast.

b. Verandering van statuut

De Raad constateert eveneens dat het ontwerp van koninklijk besluit niet raakt aan de periode tijdens welke de werknemer die als reguliere arbeidskracht werd tewerkgesteld, niet opnieuw door dezelfde werkgever op grond van een ander statuut in dienst mag worden genomen.

Net als de betrokken paritaire comités stelt hij dienaangaande voor dat die periode wordt verdubbeld om de tewerkstelling van reguliere werknemers in die twee sectoren nog meer in de hand te werken. Een werknemer mag dus geen gelegenhedsarbeid verrichten in de land- en tuinbouwsector tijdens het lopende kwartaal en de twee kwartalen volgend op zijn tewerkstelling als reguliere werknemer.

Hij vraagt dat de tekst van het ontwerp in die zin wordt aangepast.

3. Beperking van Gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouwsector

De Raad constateert dat het ontwerp van koninklijk besluit voorziet in de afschaffing van de huidige grenzen die de werkgevers in acht moeten nemen voor de tewerkstelling van seizoenwerknemers, namelijk 45 piekdagen per jaar in de landbouwsector en 95 piekdagen per jaar in de tuinbouwsector.

Hij is geen voorstander van een volstrekte afschaffing van de grens en vindt het verkieslijk dat het aantal dagen waarop de werkgever een beroep kan doen op seizoenwerknemers, wordt uitgebreid. Hij stelt dan ook voor de voorstellen over te nemen die de twee betrokken paritaire comités op dit vlak hebben geformuleerd en die, volgens hen, ruimschoots zouden moeten voldoen aan de noden van hun sectoren.

Die grenzen zouden kunnen worden opgetrokken tot 90 piekdagen per jaar in de landbouwsector en 190 piekdagen per jaar in de tuinbouwsector.

4. Gelegenheidsarbeid in de champignonteelt

De Raad constateert dat het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat in de champignonteelt, die ressorteert onder het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf, voortaan ook een beroep kan worden gedaan op gelegenhedswerknemers.

Gezien de economische moeilijkheden die de champignonteelt ondervindt, meer bepaald vanwege een sterke concurrentie, kan hij ermee akkoord gaan dat de seizoenregeling op die sector wordt toegepast, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

De seizoenregeling mag maar voor een bepaalde duur gelden, om te kunnen nagaan welke impact die nieuwe regeling op de sector zal hebben.

De toepassing van de seizoenregeling mag in ieder geval geen negatieve gevolgen hebben voor de in de sector bestaande reguliere tewerkstelling.

Uit dat oogpunt moet de regeling worden beperkt tot een aantal dagen tewerkstelling per gelegenhedswerknemer, namelijk 50 piekdagen per jaar.

De indienstneming van de gelegenhedswerknemers moet strikt worden beperkt.

De activiteiten van de gelegenhedswerknemers moeten duidelijk worden afgebakend. Het moet met name gaan over bijkomende activiteiten in de onderneming, zoals groot onderhoud, over plukactiviteiten in het kader van een tijdelijke vervanging van reguliere werknemers of over extra plukactiviteiten in juli, augustus en december.

De gelegenhedswerknemers moeten worden geregistreerd in het aanwezigheidsregister dat in de tuinbouwsector wordt gebruikt. Voor iedere gelegenhedswerknemer moet een plukkaart worden bijgehouden.

Voor het overige zijn de algemene bepalingen van de seizoenregeling van toepassing op de champignonteelt, meer bepaald wat de registratie van de prestaties en de RSZ-aangifte betreft.

5. Witlofteelt

Gezien de huidige economische crisis in de sector van de witlofteelt, merkt de Raad op dat de sociale partners van de sector in een eenparig advies hebben gewezen op de noodzaak van een tijdelijke afwijking van de grens van 65 piekdagen per gelegenhedswerknemer; die grens zou tot 100 dagen moeten worden opgetrokken. Die afwijking, die de sectorale sociale partners unaniem voorstellen, zou ingaan op 1 september 2004 en eindigen op 31 augustus 2006.

DE SECRETARIS,

DE VOORZITTER,

P.-P. MAETER

P. WINDEY